

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย ภาษาถิ่นบอกความเป็นไทย

จำนวน ๑ ชั่วโมง

เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ครูผู้สอน นางสาวจรรุวรรณ จันทร์น้ำคอบ

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

-

ตัวชี้วัดปลายทาง

ท ๔.๑ ป.๕/๓ เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ บอกลักษณะของภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ (K)

๒.๒ เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ (P)

๒.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

๓. สาระสำคัญ

ภาษาถิ่นคือภาษาย่อยที่ใช้สื่อสารกันในแต่ละท้องถิ่น เกิดจากการปรับใช้ภาษาตามบริบทของผู้คนในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งอาจแตกต่างจากภาษามาตรฐานที่คนส่วนใหญ่ของประเทศใช้ และแตกต่างจากภาษาถิ่นอื่นทั้งในด้านเสียง คำศัพท์ และการใช้ภาษา ภาษาถิ่นจึงมีลักษณะเฉพาะที่สะท้อนเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น

๔. สาระการเรียนรู้

ลักษณะของคำภาษาถิ่น

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๕.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๕.๒ ความสามารถในการคิด

๕.๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

ใบงาน เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

๘. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Hybrid Active Learning)

ขั้นที่ ๑ ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering)

ขั้นนำ (ความสามารถในการสื่อสาร)

๑. นักเรียนร่วมกันฟังเพลง แพนจ๋า ของศิลปิน เบิร์ด ธงชัย และตอบคำถาม ดังนี้

๑.๑ ในเพลงนี้มีภาษาถิ่นอยู่ที่ภาษา (๔ ภาษา)

๑.๒ มีภาษาถิ่นอะไรบ้าง (ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคกลาง)

๒. นักเรียนร่วมกิจกรรม “เชื่อมโยงภาษาถิ่น” โดยสุ่มเพลงดังจาก TikTok หรือ YouTube ผ่านโปรแกรม Duck Race แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาถิ่นที่ได้ยินในเพลงนั้น

๓. นักเรียนอ่านคำที่ครูกำหนดให้แล้วช่วยกันบอกความหมายหลักของคำเหล่านั้น โดยครูนำบัตรคำที่เป็นภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น จำนวน ๔ คำ ที่มีความหมายเหมือนกันมาให้ นักเรียนอ่าน ดังนี้

มะละกอ	บักหุ้ง	บะก้วยเต็ด	ลอกอ
ฝรั่ง	บักสีดา	บะแก้ว	ชมพู่
สับปะรด	บักนัด	บะชะนัต	หย่านัต
ขนุน	บักมี	หมะหนูน	หนูน
ฟักทอง	บักอี	บะน้ำแก้ว	น้ำเต้า

๕. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเชิงวิเคราะห์ว่า คำใดเป็นคำที่มีความหมายหลัก (คำในภาษาไทยมาตรฐาน: มะละกอ, ฝรั่ง, สับปะรด, ขนุน, ฟักทอง)

ขั้นที่ ๒ ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing)

ขั้นสอน (ความสามารถในการแก้ปัญหา), (ใฝ่เรียนรู้)

๕. นักเรียนอ่านบทสนทนาคน ๔ ภาคมาเจอกัน ดังนี้

สวัสดีเด้อ ข่อยมาจากภาคอีสาน ข่อยเว้าจั่งซีเด้อ

สวัสดีเจ้า เป็นมาจากภาคเหนือ เป็นอู้ค้ำเมืองเจ้า

หวัดดีคะ ฉานมาจากภาคใต้ ฉานแหล่งใต้

สวัสดีค่ะ ดิฉันมาจากภาคกลาง ฉันทพูดภาษาไทย

๖. นักเรียนและครูอภิปรายร่วมกันว่า หากผู้คนจากต่างถิ่นใช้ภาษาถิ่นของตนเองในการสื่อสาร จะเกิดปัญหาในการเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นจึงควรใช้ภาษาไทยมาตรฐานเป็นสื่อกลางเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

๗. ครูกำหนดให้นักเรียนศึกษาความรู้จากใบความรู้เรื่อง “ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น” โดยให้นักเรียนร่วมกันสร้างองค์ความรู้จากประเด็นต่อไปนี้

- ความหมายของภาษาไทยมาตรฐาน
- ความหมายของภาษาถิ่น
- ลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษา

๘. นักเรียนฟังครูอธิบาย ขยายความและสรุปเพิ่มว่า ภาษาถิ่นไทยมี ๔ ภาคด้วยกัน (ภาคเหนือ, ภาคอีสาน, ภาคกลาง, ภาคใต้)

๙. นักเรียนตอบคำถามเพื่อเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น โดยให้นักเรียนสังเกตคำ ทั้ง ๔ คำนี้แล้วเปรียบเทียบความหมาย บอกความหมายและจัดคำให้ตรงกับภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย เช่น ๑. ลำ ๒. แซบ ๓. หรอย ๔. อร่อย

๑๐. นักเรียนร่วมกันฝึกคิดวิเคราะห์ประโยค โดยอ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วบอกว่าเป็นภาษาถิ่นใด พร้อมทั้งบอกความหมายของภาษาถิ่นนั้น

ขั้นสรุป (ความสามารถในการคิด), (มุ่งมั่นในการทำงาน)

๑๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับผ่านการเล่นเกมตอบคำถามออนไลน์ บนแพลตฟอร์ม AI เช่น ZEP QUIZ

๑๒. นักเรียนรับฟังคำชี้แจงจากครูเกี่ยวกับการทำใบงานเรื่อง “ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น” แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน

๑๓. นักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดรวบยอดได้ว่า “ภาษาถิ่น คือภาษาย่อยที่ใช้ในการสื่อสารกันในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีความแตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน ทั้งในด้านเสียง คำศัพท์ และการใช้ภาษา ภาษาถิ่นสะท้อนเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ และเป็นส่วนหนึ่งของมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรเรียนรู้ เข้าใจ และใช้ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ”

๙. สื่อการสอน

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๓. เพลง แฟนจำ ศิลปิน เบิร์ต ธงชัย

๔. เชื่อมซีภาษาถิ่น เพลงดังกจาก TikTok หรือ YouTube

๕. โปรแกรมส่มเลขที่ Duck Race

๖. บัตรคำ

๗. เกมตอบคำถามด้วย AI (ZEP QUIZ)

๑๐. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด / เครื่องมือ	เกณฑ์
บอกลักษณะของภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ (K)	ใบงาน เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น	ผ่านมากกว่าร้อยละ ๖๐
เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ (P)	ใบงาน เรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น	ผ่านมากกว่าร้อยละ ๖๐
มุ่งมั่นในการทำงาน (A)	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ผ่านระดับคุณภาพ ดี
ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านระดับคุณภาพ ดี

แบบประเมินการทำใบงาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินผลการทำงาน โดยเขียนคะแนนลงในช่องที่กำหนดให้

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑	เด็กชายจิรภัทร ภูานิวงศ์	๑๗	๘๕	✓	
๒	เด็กชายก่อฤทธิ์ แสงยัณฑ์	๑๙	๙๕	✓	
๓	เด็กชายพีรพัฒน์ แก่นจ้อย	๑๗	๘๕	✓	
๔	เด็กชายภัทรนนท์ หลอดทอง	๑๗	๘๕	✓	
๕	เด็กหญิงชลธิชา หนูชื่น	๑๙	๙๕	✓	
๖	เด็กหญิงสุภาพร แก้วฝ้ายนอก	๑๘	๙๐	✓	
๗	เด็กหญิงอณิษฐา ทอนสูงเนิน	๑๙	๙๕	✓	
๘	เด็กหญิงกัญญาพัชร ศรีละออร	๑๙	๙๕	✓	

เกณฑ์การประเมิน

ผ่าน ได้คะแนนรวม คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐
 ไม่ผ่าน ได้คะแนนรวม คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

สรุปผลการประเมินรายชั้นเรียน

☞ นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน๘..... คน คิดเป็นร้อยละ.....๑๐๐.....
 ☞ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน-..... คน คิดเป็นร้อยละ.....-.....

ลงชื่อ..........ครูผู้ประเมิน
 (นางสาวจรรวรณ์ จันทร์น้ำคบ)

แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความร่วมมือ กันทำ กิจกรรม			การแสดง ความ คิดเห็น			การรับฟัง ความ คิดเห็น			ความ ตั้งใจ ทำงาน			การแก้ไข ปัญหา/ หรือ ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม			รวม ๑๕ คะแนน
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	เด็กชายจิรภัทร ญานินวงศ์	๓				๒		๓				๒		๓			๑๓
๒	เด็กชายก่อฤทธิ แสงยันท์	๓			๓				๒		๓			๓			๑๔
๓	เด็กชายพีรพัฒน์ แก่นจ้อย	๓				๒			๒			๒		๓			๑๒
๔	เด็กชายภัทรนนท์ หลอดทอง	๓				๒		๓				๒		๓			๑๓
๕	เด็กหญิงชลธิชา หนูชื่น	๓			๓			๓				๓		๓			๑๕
๖	เด็กหญิงสุภาพร แก้วฝ้ายนอก	๓			๓				๒		๓			๓			๑๔
๗	เด็กหญิงอณิษฐา ทอนสูงเนิน	๓			๓				๒		๓			๓			๑๔
๘	เด็กหญิงกัญญาพัชร ศรีละออร	๓			๓			๓						๓			๑๕

ลงชื่อ *จจจจจจ* ผู้ประเมิน
(นางสาวจจจจจจ จันทรน้ำคบ)

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๑๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
ใฝ่เรียนรู้	รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำไปปฏิบัติได้	๓		
	รู้จักจัดสรรเวลาให้เหมาะสม	๓		
	เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา โดยไม่โต้แย้ง	๓		
	ตั้งใจเรียน	๓		
	ปรับปรุงตนเองในข้อผิดพลาด	๓		
มุ่งมั่นในการทำงาน	มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	๓		
	มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ	๓		

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(นางสาวจารุวรรณ จันทร์น้ำคอบ)

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

- นักเรียนจำนวน ๘ คน
ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ - คน คิดเป็นร้อยละ -

- **ด้านความรู้ (K)**

จากการจัดการเรียนการสอนเรื่อง “ลักษณะของภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น” พบว่านักเรียนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างดี โดยใช้กิจกรรมเปรียบเทียบจากบทเพลง ตารางคำ และบัตรภาพ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างของภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ชัดเจน ผลการประเมินพบว่านักเรียน ๘ คน ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ แสดงถึงความสามารถในการระบุลักษณะและยกตัวอย่างได้ตรงตามวัตถุประสงค์

- **ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)**

จากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาทักษะการเปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น โดยใช้กิจกรรมเกมตอบคำถามผ่าน AI (ZEP QUIZ) และการทำใบงานเรื่อง “ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น” พบว่านักเรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนเป็นอย่างดี สามารถเชื่อมโยงความรู้กับตัวอย่างในชีวิตจริงได้ ผลการประเมินพบว่า นักเรียนจำนวน ๘ คน ผ่านเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

- **ด้านคุณลักษณะ (A)**

จากการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนทำใบงานเป็นภาระงานหลัก พบว่านักเรียนทุกคนแสดงออกถึงความตั้งใจ ใฝ่รู้ และความรับผิดชอบในการทำงานได้เป็นอย่างดี มีความพยายามในการค้นคว้าและจัดทำใบงานอย่างครบถ้วนและเรียบร้อย ผลการประเมินด้านคุณลักษณะ “มุ่งมั่นในการทำงาน” พบว่านักเรียนจำนวน ๘ คน ผ่านเกณฑ์การประเมิน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

- **ปัญหา/อุปสรรค**

ในการจัดการเรียนรู้เรื่อง “ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น” พบว่าเวลาในการสอนไม่เพียงพอเนื่องจากเนื้อหาและกิจกรรมประกอบค่อนข้างหลากหลาย เช่น การเปรียบเทียบภาษา การทำใบงาน และการอภิปราย ต้องใช้เวลามากกว่าที่กำหนดไว้ ส่งผลให้บางกิจกรรมต้องทำอย่างเร่งรีบ หรือลดเวลาการสะท้อนผลการเรียนรู้

- **แนวทางการแก้ไข**

คัดเลือกกิจกรรมที่สำคัญและตรงประเด็นให้มากที่สุด โดยลดกิจกรรมที่ซ้ำซ้อน หากจำเป็นอาจมอบหมายบางส่วนให้เป็นงานบ้านหรือกิจกรรมเสริมในชั่วโมงอื่นที่เชื่อมโยงกัน

ลงชื่อ..........ครูผู้สอน

(นางสาวจากรุวรรณ จันทน์น้ำคบ)

วันที่ ๒๓ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระ

แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน ชัดเจน ทั้งด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล เหมาะสมกับระดับชั้นและสอดคล้องกับสาระสำคัญ สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ.....

(นางสาวจรรุวรรณ จันทร์น้ำคบ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความเห็นของฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวธนาภรณ์ จันทร์กระจ่าง)

ฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นผู้อำนวยการ

แผนการสอนมีความเหมาะสมตรงตามจุดประสงค์ ตัวชี้วัดของหลักสูตร ควรเพิ่ม/เน้นข้อความสำคัญ ที่เน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญว่าอยู่ขั้นตอนใดของแผนการสอน

ลงชื่อ.....

(นางสุพิชญา จันทร์แจ่ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองสะแก